

Denktank 2035 sessie 11 februari 2026 @ A.S.R.

Beknopt verslag Verdiepingsgroep Bereikbare Bedrijfsterreinen

Bereikbaarheid bedrijfsterreinen

Deelnemende leden (kan nog uitbreiden):

- Natuur&Milieu (Voorzitter), TU Eindhoven, Min. I&W, Arriva, UMC Utrecht, ASML, Stedin
- We nodigen ook andere leden waar frequent gevlogen wordt, uit om actief te worden binnen deze verdiepingsgroep. Bij interesse ontvangen wij graag een e-mail naar secretariaat@andersreizen.nu

Wisselwachter:

- PBL

Aanwezig op 11 februari:

- UMC Utrecht, Ministerie I&W, Natuur&Milieu

Inhoudsopgave

Aanleiding Denktank 2035

- Op 11 februari kwam de Denktank 2035 van Coalitie Anders Reizen bijeen. Deze Denktank geeft de richting van de Coalitie mede vorm. Voor dit jaar maar ook voor de jaren erna. Met als doel: de weg (verder) plaveien voor duurzame zakelijke mobiliteit en daarmee meer bereikbaarheid, weerbaarheid, kostenreductie en aantrekkelijker werkgeverschap te bewerkstelligen.
- Onze huidige ambitie luidt: het verminderen van 50% CO2 op onze nationale zakelijke mobiliteit. We blijven vol inzetten op die ambitie en ondersteunen onze leden die hard op weg zijn om die ambitie te realiseren. Wat zijn huidige grenzen die we nog met elkaar kunnen oprekken en welke barrières zijn er nog te slechten? Maar nu ruim de helft van de leden deze ambitie al heeft gehaald, vonden de bestuurders het óók tijd om te verkennen of een verlengde ambitie in 2035 mogelijk is. Is zero CO2-emissie in 2035 op nationale zakelijke mobiliteit en bijv. 50% CO2-emissie op internationale reizen haalbaar? En zo ja, welk koploperbeleid hoort hier dan bij?
- Op 26 mei 2026 presenteren we vanuit de Denktank op het CEO-event de resultaten aan de bestuurders. Aan hen wordt dan gevraagd om mandaat en ruimte om dit verder uit te werken.

Verdiepingsgroep Bereikbare Bedrijfsterreinen

Omschrijving thematiek

Een op de vijf bedrijventerreinen in Nederland is (zeer) slecht bereikbaar met het ov. Als wij onze zakelijke mobiliteit naar zero emissie willen brengen, moeten we ons gaan focussen op deze bedrijventerreinen en op de medewerkers die daar werken. ALLE werknemers in Nederland van onze bedrijven. Afgelopen decennium hebben we vooral gefocust op de kantoor collega's en minder op het uitvoerend personeel. Deze 'basis van de arbeidsmarkt' heeft veel vaker een uitvoerende taak bij klanten of in de productie waardoor zij niet of minder goed kunnen thuiswerken, werken vaak in diensten en hebben een lager salaris waardoor mobiliteit een groter percentage van de kosten kan zijn.

Naast het meekrijgen van deze doelgroep, zit er ook een sociale ambitie in dit programmaonderdeel om duurzame mobiliteit ook voor hen juist bereikbaar te maken. Sociale mobiliteit. Een elektrische auto of een werkplek op een intercitystation is voor hen minder bereikbaar. Zij stoten daarom de duurzame transitie misschien sneller van zich af, terwijl ook zij het moeten gaan omarmen.

-

Duiding problematiek & kansen

- De verdiepingsgroep Bereikbaarheid voor Iedereen is gestart naar aanleiding van de Denktank 2035. De eerste bijeenkomst was in december 2025. Hieronder tref je een recap aan van die sessie. In deze sessie op 11 februari is hierop verder gebouwd.

**Stichting Coalitie Anders Reizen | Reykjaviklaan 1 | 3543 KH Utrecht | KVK 76309991 |
NL82TRIO0788841653 | www.andersreizen.nu | secretariaat@andersreizen.nu**

Recap december 2025

Barriere's

- Eigen auto is default, weinig sturing door werkgevers.
- OV is buiten steden slecht aansluitend op zakelijke locaties.
- Mobilty as a Service werkt onvoldoende door versnippering.
- Gebrek aan deelmobiliteit op industrieterreinen.
- Reizigers ervaren OV als onbetrouwbaar (vertraging, geen zitplaats).
- Te weinig gezamenlijke werkgeversaanpak voor hubs of shuttles.
- Regelgeving staat ook e.e.a. in weg.

Oplossingsrichtingen

- Dienstreizen niet langer met eigen auto; werkgevers faciliteren vervoer.
- Collectieve regionale mobiliteitshubs met deelauto's, e-bikes, shuttles.
- Flexibele buurttaxi- en last-mile oplossingen voor zakelijke reizen.
- Bedrijven trekken gezamenlijk op om nieuwe oplossingen te implementeren.
- Fiscale prikkels en businesscases die gezondheid en welzijn meenemen.
- MaaS integreren in bedrijfsbeleid; randvoorwaarden creëren voor opschaling.
- Duidelijk narratief om mythes over duurzaamheid te doorbreken.
- Regionale masterplannen voor bedrijventerreinen (mobiliteit + energie).

Voorbeelden wat de Coalitie kan betekenen

- Collectieve mobiliteitshubs initiëren en cross-sectorale samenwerking faciliteren.
 - Voorbeeld: Mobiliteitshub op Schiphol-Rijk of Brainport, gedeeld door 10+ bedrijven.
 - Voorbeeld: Elektrische shuttle tussen bedrijventerrein en dichtstbijzijnd station.

Context:

- Tijdens deze bijeenkomst bespraken vertegenwoordigers van verschillende organisaties, waaronder Coalitie Anders Reizen, UMC Utrecht, Natuur & Milieu de uitdagingen en kansen rondom de bereikbaarheid van bedrijventerreinen en de verduurzaming van mobiliteit. De pilot in Moerdijk waar Arriva en Shell bij betrokken zijn werd ingebracht, alsook de used case van PwC waar zij met andere bedrijven via een BIZ een eigen buslijn hebben opgezet, nadat eerdere buslijnen waren geschrapt, om de bereikbaarheid van het Rieker Business Park te verbeteren, Er werd vooral ingezoomd op bestaande en succesvolle pilots, gedragsverandering, samenwerking tussen werkgevers en OV-aanbieders, en de rol van subsidies en overheden. Het gesprek richtte zich op het ontwikkelen van praktische oplossingen en het delen van best practices binnen de coalitie.

Agenda:

- Introductie en rolverdeling deelnemers
- Uitdagingen bereikbaarheid Utrecht Science Park en andere bedrijventerreinen
- Gedragsverandering en pilots duurzame mobiliteit (fietshubs, OV, deelmobiliteit)
- Samenwerking met mobiliteitsaanbieders zoals PON en Arriva
- Rol van subsidies [COVER](#) en overheden (gemeenten, provincies)
- Typologieën van bedrijventerreinen en bijbehorende uitdagingen en mobiliteitsoplossingen
- Data-inzichten en mobility scans als basis voor interventies
- Voorbereiding en doelstellingen voor CEO-event en vervolgacties

Besproken cijfers:

- Coalitie Anders Reizen Coalitie Anders Reizen vertegenwoordigt ruim 550.000 medewerkers
- 24 werkgevers in Utrecht hebben een lokale coalitie gevormd voor duurzame zakelijke mobiliteit
- UMC Utrecht heeft circa 12.000 medewerkers
- Gemiddeld woont 60% van werknemers tussen 15 en 20 km van werkplek (potentie voor fiets)
- Subsidiepot I&W, Cover Subsidie maximaal €100.000 per initiatief, loopt tot 1 oktober 2026
- ASML heeft meer dan 20.000 medewerkers en door hun groei staat de bereikbaarheid onder druk

- Standaard ov voor nieuwe medewerkers zoals ABN AMRO heeft doorgevoerd heeft impact: 70% bleef het ov gebruiken na hun proeftijd.
- Door de college tijden met 1 uur te verplaatsen werd er 20% spitsdrukke uit het ov gehaald Radboud Universiteit

Gedragsverandering en pilots

- Belang van kleinschalige pilots om draagvlak te creëren en snel te kunnen experimenteren, bijvoorbeeld samenwerking tussen twee werkgevers.
- Narratief en cultuurverandering binnen organisaties zijn cruciaal; gedragsinterventies en feedbackloops worden ingezet.
- Voorbeeld ABN AMRO: OV-tot-norm voor nieuwe medewerkers leidde ertoe dat 70% van de nieuwe medewerkers na de proefperiode met het ov bleef reizen.
- TU Delft studenten en hersenwetenschappers betrokken bij het ontwikkelen van subliminale boodschappen om duurzaam reizen te stimuleren.

Samenwerking met mobiliteitsaanbieders

- PON als mobiliteitsaanbieder werkt intensief samen met UMC Utrecht, levert consultancy en mobiliteitsoplossingen (carsharing, deelauto's, fietsen).
- Arriva werkt aan een pilot om Moerdijk duurzaam bereikbaar te maken. Hierbij is Shell ook betrokken. De bereikbaarheid van bedrijventerreinen in Limburg en Brabant staat ook onder druk,
- Deelfietsaanbieders die hubs ontwikkelen bij bedrijventerreinen, zoals DOTT bij Lage Weide in Utrecht.

Subsidies en rol overheid

- De Subsidieregeling Collectieven mkb Verduurzaming Reisgedrag (COVER) is voor organisaties die het mkb vertegenwoordigen. Hiermee kunt u met aangesloten werkgevers stappen zetten naar blijvend duurzaam reisgedrag van werknemers, via activiteiten naar keuze. €100.000 per initiatief, loopt tot oktober 2026, met 25% eigen bijdrage. Subsidieaanvragen moeten door bedrijven of consortia worden ingediend, niet door individuele werkgevers.
- Gemeenten en provincies spelen een rol in infrastructuur (fietspaden) en als OV-concessie houders, maar kampen met beperkte budgetten.
- Mogelijkheid om meerdere subsidies te combineren (bijv. gemeente + I&W).

Typologieën bedrijventerreinen en pilots

- Drie hoofdtypen pilots:
 - 24/7 locaties met ploegendiensten (bijv. UMC Utrecht)
 - Productielocatie met ploegendiensten 24/7s en zware industrie/bedrijvigheid (bijv. Moerdijk)
 - Veelal bedrijven met kantoorlocaties en veelal vaste werktijden (bijv. Brainport/ASML?)
- Mogelijkheid om een template of blueprint te ontwikkelen per type terrein, inclusief roadmap, dilemma's/uitdagingen en best practices.
- MKB-bedrijventerreinen zijn voor nu out of scope: een 'blind spot' met minder regie en middelen, maar zijn belangrijk vanwege hogere CO2-voetafdruk per werknemer.

Data en mobility scans

- Mobility scan geeft inzicht hoe bereikbaar de werkplek is met verschillende reismodaliteiten, hoe medewerkers nu reizen en waar kansen liggen voor duurzame en/of vitaler vervoer. Hoe effectief je huidige mobiliteitsbeleid is en welke verbeteringen mogelijk zijn.
- Gemiddeld woont 60% van werknemers binnen 15-20 km van werkplek, wat kansen biedt voor fiets en OV.
- Data bundelen (mobiliteitsbewegingen) op regionaal niveau kan helpen om hubs en vervoersstromen beter te organiseren.
- Uitdaging: privacy en bereidheid bedrijven om data te delen.

Vervolgstappen en CEO-event

- Het uiteindelijke doel is om tijdens het komende CEO-event concrete commitment te verkrijgen voor het ondersteunen en opschalen van de (kleinschalige) goed gedefinieerde pilots die aansluiten bij de specifieke kenmerken van verschillende bedrijventerreinen. Er werden drie typen pilots onderscheiden: twee bestaande pilots in Moerdijk en Utrecht Oost (incl. Science Park) worden genoemd om verder te verkennen en mogelijk Veldhoven, Brainport als 3^e pilot.

- Noodzaak om per pilot te bepalen wat er al gebeurt en wat de dilemma's zijn, wat is de urgentie/noodzaak van bedrijven om in actie te komen en wat geleerd moet worden en welke ondersteuning nodig is vanuit Coalitie Anders Reizen.
- Belang van een liaison per pilot die de coördinatie en communicatie verzorgt.
- Aandacht voor gedragsverandering en organisatievormen als essentieel onderdeel van succes.

Focus

- Pilots en gedragsverandering als sleutel tot duurzame bereikbaarheid van bedrijventerreinen
- Tijdens het gesprek werd uitvoerig stilgestaan bij het belang van bestaande (kleinschalige), goed gedefinieerde pilots die aansluiten bij de specifieke kenmerken van verschillende bedrijventerreinen. Er werden drie typen pilots onderscheiden: 24/7 locaties met ploegendiensten (zoals UMC Utrecht), productielocaties (ploegendiensten 24/7) met zware industrie (zoals Moerdijk) en veelal kantoorlocaties met reguliere werktijden (zoals Brainport?). Elke pilot vraagt om een eigen aanpak, waarbij technische oplossingen (zoals fietshubs, shuttlebussen, deelmobiliteit) gecombineerd worden met intensieve gedragsinterventies.
- Gedragsverandering is essentieel omdat alleen technische oplossingen niet voldoende zijn om medewerkers te verleiden tot duurzaam reizen. Voorbeelden zoals de proeftuin bij UMC Utrecht en het OV-tot-norm beleid bij ABN AMRO tonen aan dat het veranderen van het reisgedrag tijd, communicatie en een cultuurverandering vergt. Feedbackloops, focusgroepen en het inzetten van boegbeelden binnen organisaties helpen hierbij.
- Daarnaast werd het belang van samenwerking met mobiliteitsaanbieders (zoals PON en Arriva) benadrukt, die niet alleen voertuigen leveren maar ook consultancy en maatwerkoplossingen bieden. Subsidies vanuit I&W (COVAR) bieden financiële ondersteuning, mits er een collectief initiatief is en er een duidelijke aanvraag wordt ingediend.
- Tot slot werd het belang van data en mobility scans besproken als basis voor het bepalen van vervoersstromen, opzetten van semipubliek en/of collectief vervoer en het inrichten van hubs. Het bundelen van data op regionaal niveau kan helpen om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen, maar privacy en bereidheid tot samenwerking zijn aandachtspunten.

Vervolgacties

26 februari: tweede verdiepingsgroep

- In kaart brengen verschillende lopende pilots: karakteristieke locaties + soort oplossing: (actiehouder Tamara)
- Definiëren randvoorwaarden (bijv. looptijd) en aanbod (wat die AndersReizen qua ondersteuning) AR-pilots (actiehouder Tamara)
 - Vaststellen in werkgroep 26/2

- Onderzoek de mogelijkheden voor het aanvragen van subsidies (zoals COVER) voor mobiliteitsinitiatieven samen met andere werkgevers en partners. Actiehouder: ?
- Plan een gesprek om te bespreken wie kan helpen bij het subsidieaanvraagproces en de samenwerking met OV-leveranciers. Actiehouder: ?
- Brainstorm over leerdoelen. Wat is er nodig om deze op te halen / te monitoren?

9 april: Check-in

- Potentiële AR-pilots benaderen en contactpersoon vastleggen (actiehouder Tamara)
- Ontwikkelen projectplan per pilot (actiehouders contactpersoon pilot)
- Eerste versie werkplan leren & leerdoelen voor de pilots om een effectieve blueprint mee te ontwikkelen voor bereikbaarheid van bedrijventerreinen (actiehouder Nienke)
- Onderzoek uitvoeren onder werkgevers naar de mate waarin werkgevers bereikbaarheid van bedrijventerreinen een probleem vinden en waarom (actiehouder: N&M)

7 mei: Vaststellen 2-pager CEO event

- Vaststellen welke initiatieven AR-pilot worden; (actiehouder: Tamara)
- Projectplan voor de pilots vaststellen (actiehouder: pilot contactpersonen)
- Leerdoelen en monitoringsplan voor de pilots vaststellen (actiehouder; Nienke)

Half mei:

- N&M organiseert kennisevent/ rondetafel bereikbaarheid bedrijventerreinen voor werkgevers en aanbieders

26 mei: Pitch verdiepingsgroep bedrijventerreinen, voorstel om:

- In 3 tot 5 concrete pilots lessen op te doen voor verschillende type praktische (collectieve) oplossingen voor de ontsluiting van bedrijventerreinen;
- Deze lessen te verzamelen en de bundelen in kenniswijzers (blue prints) en daarmee een handvat te bieden voor elk type bedrijventerrein waar AR-lid gevestigd kan zijn (actiehouder nader te bepalen);